

Sygn. akt V ACz 756/13

POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach V Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Iwona Wilk (spr.)
Sędziowie :	SA Janusz Kiercz SA Olga Gornowicz-Owczarek

po rozpoznaniu w dniu 30 września 2013 r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku K. K.

przy udziale I. K.

o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonce dłużnika

na skutek zażalenia uczestniczki postępowania

na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 28 lutego 2012 r., sygn. akt XIII GCo 7/12

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt V ACz 756/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Katowicach nadał prawomocnemu nakazowi zapłaty tegoż Sądu z dnia 24 lutego 2004 r., sygn. akt XIII GNc 76/04, klauzulę wykonalności na rzecz wierzyciela K. K. przeciwko małżonkowi dłużnika J. K. – I. K., z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością ustawową małżeńską, w sytuacji gdyby małżonkowie nie zawarli umowy majątkowej małżeńskiej w dniu 26 lutego 2004 r.

W zażaleniu na powyższe postanowienie uczestniczka wniosła o jego uchylenie i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych. Zarzuciła, iż nadanie klauzuli wykonalności przeciwko niej nastąpiło z naruszeniem przepisów prawa, albowiem w dniu 26 lutego 2004 r. małżonkowie K. zawarli umowę majątkową małżeńską, którą wyłączyli wspólność ustawową. Podniosła również, iż wierzyciel nie wykazał w żaden sposób, iż wierzytelność powstała na skutek czynności prawnej dokonanej za jej zgodą.

W odpowiedzi na zażalenie wnioskodawca domagał się jego oddalenia oraz zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie, zaś rozstrzygnięcie Sądu I instancji jest zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

Jak zasadnie przyjął Sąd I instancji, do rozpoznania niniejszej sprawy należało zastosować przepisy Kodeksu postępowania cywilnego, tj. art. 787 k.p.c., w brzmieniu obowiązującym przed nowelizacją wprowadzoną ustawą z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 162, poz. 1691), albowiem zobowiązanie (wierzytelność) dłużnika, objęte nakazem zapłaty z dnia 24 lutego 2004 r., powstało przed wejściem w życie powyższej nowelizacji (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 września 2008 r., sygn. akt III CZP 77/08), tj. przed 20 stycznia 2005 r.

Zgodnie z art. 787 § 1 k.p.c. w brzmieniu sprzed nowelizacji, tytułowi egzekucyjnemu, wydanemu przeciwko osobie pozostającej w związku małżeńskim, sąd nada klauzulę wykonalności także przeciwko jej małżonkowi, z ograniczeniem jednak jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową. Przed nadaniem klauzuli wykonalności sąd wysłucha małżonka dłużnika.

Z kolei materialnoprawną podstawę odpowiedzialności małżonka dłużnika stanowi art. 41 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (w brzmieniu sprzed nowelizacji) zgodnie z którym, zaspokojenia z majątku wspólnego może żądać także wierzyciel, którego dłużnikiem jest tylko jeden z małżonków.

Z akt sprawy wynika, że dłużnik J. K. i uczestniczka I. K. od dnia 3 września 1988 r. pozostają w związku małżeńskim. W dniu 26 lutego 2004 r. małżonkowie K. zawarli umowę majątkową małżeńską, mocą której wyłączono między nimi wspólność ustawową (k. 10). Nadto, skarżącej umożliwiono złożenie wyjaśnień na rozprawie w dniu 28 lutego 2012 r., na której jednak nie stawiła się (k. 15).

Jak słusznie wskazał Sąd I instancji, umowne wyłączenie wspólności majątkowej – w świetle art. 47 § 2 k.r.i.o. (w brzmieniu sprzed nowelizacji) - nie stanowi przeszkody do nadania tytułowi egzekucyjnemu, wydanemu przeciwko osobie pozostającej w związku małżeńskim, klauzuli wykonalności także przeciwko jej małżonkowi. Otrzymanie bowiem przez wierzyciela wiadomości o zawarciu umowy majątkowej i jej rodzaju umożliwia małżonkom skuteczne powoływanie się względem wierzyciela na wyłączenie tą umową wspólności ustawowej wtedy, gdy otrzymał on taką wiadomość przed powstaniem wierzytelności. W wyniku tego unormowania wnioskodawca, którego praw dotyczy wyłączenie wspólności ustawowej, a który nie wiedział o zawarciu tej umowy i jej rodzaju, uzyskuje szczególną ochronę prawną wyrażającą się w tym, że względem niego stosunki majątkowe małżonków ocenia się tak, jakby umowa majątkowa w ogóle nie była przez nich zawarta i nadal obowiązuje ich wspólność ustawowa.

W tej sprawie skarżąca nawet nie twierdziła, iż fakt umownego wyłączenia wspólności majątkowej małżonków K. był znany wierzycielowi przed powstaniem wierzytelności.

Niezależnie od powyższego, kwestia otrzymania przez wierzyciela wiadomości o zawarciu umowy majątkowej między małżonkami K. jest obojętna z punktu widzenia zasadności nadania klauzuli wykonalności przeciwko małżonce dłużnika, albowiem umowa wyłączająca wspólność ustawową została zawarta już po powstaniu wierzytelności, a nawet po dniu wydania nakazu zapłaty obejmującego tę wierzytelność, tj. po 24 lutego 2004 r. Z tych przyczyn uczestniczka (skarżąca) nie może skutecznie powoływać się na tę umowę.

Bezasadny okazał się również zarzut zażalenia, iż wierzyciel (wnioskodawczyni) nie wykazał w żaden sposób, iż wierzytelność powstała na skutek czynności prawnej dokonanej za zgodą małżonki dłużnika. W świetle bowiem art. 787 k.p.c. w brzmieniu sprzed nowelizacji, w sprawie o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika

nie istnieje wymóg, by stwierdzona tytułem egzekucyjnym wierzytelność powstała z czynności prawnej dokonanej za zgodą małżonka dłużnika.

W tych okolicznościach, zażalenie – jako bezzasadne – podlegało oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c.

(...)

(...)

- (...), (...)

2. (...)

(...)

K.,(...)

(...)